

Beslut om nationell övervakning avseende Chronic Wasting Disease hos hägnat kronvilt under 2021

Jordbruksverkets beslut

Jordbruksverket beslutar att de vilthägsägare som håller hägnat kronvilt ska genomföra övervakning gällande Chronic Wasting Disease (CWD) under 2021. Övervakningen ska genomföras genom provtagning av hägnat kronvilt över ett års ålder enligt instruktion från Statens veterinärmedicinska anstalt, se nedan under Övriga upplysningar.

Provtagningen ska omfatta följande djur:

- Samtliga *riskdjur* över ett års ålder ska provtas.
Med riskdjur menas a) djur som påträffas självdöda, b) sjuka djur och skadade djur som behöver avlivas samt c) djur som i samband med uppslaktning förklarats otjänliga som livsmedel.
- Friska djur över ett års ålder som går till normalslakt ska provtas i den utsträckning som framgår av tabell 1. Observera att beslutet *inte* innebär att hägnen behöver slakta fler djur än vad som planerats under 2021 i syfte att provta dem.

Tabell 1. Antal djur som ska provtas i samband med normalslakt.

Antal kronvilt i hägnet enligt årsrapport för 2020	Antal normalslaktade djur som ska provtas
<20	2
21–50	5
51–100	10
>100	20

Beskrivning av ärendet

CWD, också kallad avmagringssjuka, är en prionsjukdom som har påvisats hos hjortdjur. CWD är en typ av transmissibel spongiform encefalopati och kännetecknas av degenerativa förändringar i hjärnan vilket leder till neurologiska symtom, avmagring och död. CWD upptäcktes för första gången i Europa 2016. Till följd av detta beslutade EU att övervakning av sjukdomen skulle ske i Sverige under perioden 2018–2020.

Övervakningen skulle omfatta såväl vilda som hägnade djur och inriktas på så kallade riskdjur. 6 000 hjortdjur av arterna ren, älg, rådjur och kronvilt skulle provtas.¹

Baserat på ett yttrande från SVA (SVAs Dnr 2017/1228) fördelas proverna i Sverige på följande vis mellan arterna:

- ren: 2 750 prover
- frilevande älg, rådjur och kronvilt: 2 750 prover
- hägnat kronvilt: 500 prover.

Observera att ett lågt antal prover inom en grupp inte kan kompenseras med fler prover inom en annan grupp.

Motivering

Sverige har under perioden 2018–2020 samlat in totalt 4 236 prover, varav 1 084 är från riskdjur. När den beslutade övervakningsperioden var slut saknades alltså 1 764 prover av de 6 000 som krävdes enligt beslutet. Endast en fjärdedel av proverna kom från riskdjur. Jordbruksverket beslutade därför den 23 februari 2021 att genomföra övervakning gällande CWD också under 2021 i hela Sverige på frilevande älg, rådjur och kronvilt samt tamren (Dnr 6.3.17-03021/2021).

Avseende provgruppen hägnat kronvilt skulle 500 djur provtas under perioden 2018–2020, men endast 93 prover samlades in. För hägnat kronvilt gäller särskilda provtagningsvillkor, varför Jordbruksverket fattar ett separat beslut om denna del av övervakningen.

Jordbruksverket konstaterar att antalet prover som hittills samlats ihop inte är tillräckligt många för att lämnas in till EFSA (European Food Safety Authority) för deras bedömning av sjukdomens utbredning i landet och eventuella smittsamhet. Efter samråd med SVA bedömer Jordbruksverket därför att övervakning hos hägnat kronvilt bör genomföras också under 2021. I lagen (2006:806) om provtagning på djur m.m. har Jordbruksverket stöd för att fatta ett sådant beslut.²

Hur du överklagar

Detta beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten i Jönköping. Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla uppgift om:

- vilket beslut som överklagas
- hur beslutet ska ändras, och
- varför det ska ändras.

Överklagandet ska skrivas till förvaltningsrätten, men ska skickas eller lämnas till:

¹ Se kap. A avsnitt III.A punkt 2.4 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati.

² Se 3 § lagen (2006:806) om provtagning på djur m.m. samt 3 § förordning (2006:815) om provtagning på djur, m.m.

Jordbruksverket
551 82 Jönköping

Övriga upplysningar

Enligt 25 § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. gäller detta beslut omedelbart och även om det överklagas.

Jordbruksverket gör bedömningen att det inte behövs några restriktioner gällande vem som får utföra provtagning.

Instruktionsfilmer om CWD-provtagning finns på www.cwd.se
Instruktionen kan även erhållas efter kontakt med SVA:s viltsektion (vx 018-67 40 00).

Provtagningsmaterial beställs hos SVA:s viltsektion (vx 018-67 40 00).

I detta ärende har avdelningschefen Annett Kjellberg beslutat. Maria Cedersmyg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Lotta Hofverberg, Karolina Wall och verksjuristen Lena Lundblad deltagit.

Annett Kjellberg

Maria Cedersmyg

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Sändlista

Hägnägare med kronvilt enligt Jordbruksverkets hjorthänsregister
Riksförbundet Svensk Hjort

Jordbruksverket skickar kopia för kännedom till

Viltmästareförbundet

Svenska jägareförbundet

Jägarnas riksförbund

SVA

Naturvårdsverket

Livsmedelsverket

Länsstyrelsernas 28-nätverk